

REGÉLŐ.

PESTEN csötörtökön aprilis 16^{kán} 1835.

Megjelen társával együtt hetenként kétszer vasárnap és csötörtökön. Fél évi díjja helyben képekkel 5 ft. boritéktalanul; postán 6 ft. pengőben. Budapestiek évnegyedenként is válthatnak példányt. A' folyóiratnak egyes száma, vagy képe 12 kr. p. p.

ORSZÁG- 'S NÉPISMERTETÉS.

Antiparosi barlang.

Antiparos, a' görög archipelagus egyik legkisebb szigetje, alig lenne a' földleirók előtt ismeretes, hacsak barlangja ezen kevéssé népes 's lakosait szűken tápláló szigetet némikép nevezetessé nem tette volna. — Ugy látszik, a' régiek igen keveset tudtak ezen barlang felől, mert senki sem emlékezik róla; még az ó kor természetbuvárai is hallgatással mellőzik-el; ámbár Antiparos szigete olly tájon fekszik, melly már a' legrégibb időkben is gyakran látogatott-meg.

Csak a' XVII. század közepe táján lett ezen nevezetes barlang némelly velenczei és francia hajósok előtt ismeretes, kiket a' történet vezetett hozzá. Tudni-vágyásuk, 's vakmerőségek arra birta őket, hogy e' barlangot megvizsgálják, 's így lön ismeretesebbé, és a' köz figyelem tárgyává. Ezen időtől fogva több kíváncsiak, sőt természetbuvárok is méltónak tartották közelebbről megvizsgálni. — Több utazások tétettek benne. — A' legújabb — újabbat legalább nem ismerünk — melly 1798-ban tétetett, legyen itt következő leírásunk tárgya. A' bátor 's tudnivágyó utazó Gautier francia hajós kapitán így beszéli-el azt maga. 1798-ki octoberben indultam-el le Veloce hajómmal Smyrnától, hogy Morea déli partjainál elevezve Marseilleba érjek. Foglalatosságim ohajtásom szerint folytak; nagy nyereséggel adtam-el hazám műterményeit, részint kész pénzért, részint levanti terményekért. Egy kedvező éjszak-keleti szél szokatlan gyorsasággal vitt minket célunk felé, 's már negyed napon Nacia, Paros, és Antiparos éjszaki széleinél voltunk. — A' vidékkel 's azon veszélyekkel, mellyek itt az utasokat fenyegetik, eléggé ismeretes lévén, alig tartám figyelemre méltónak, midőn a' kormányzó a' szél nevedéséről, 's a' szélvész lehetséges voltáról szólott. Azonban igaza volt; az éjszakkeleti szél mindinkább nevedett, 's végre tökéletes szélvészszé lett, és csak a' legnagyobb vigyázással rejthettük-el hajónkat egy öbölbe a' Paros és Antiparos közti, különben veszedelmes, tengerszorulaton. Vidám öröm közt vetettük-meg horgonyinkat. Az öböl, mellyben voltunk, antiparosi volt; olly

körülmény, mely a' Törököknek ekkori viszonyaik miatt a' Franciaakkal nagyon érdekes volt reánk nézve. A' két nemzet ezen időben ellenséges indulattal volt egymás iránt, 's nem ritkák voltak a' példák, hogy francia hajók a' török tengeri rablóktól elfogattattak. Antiparos népetlen volt; ez oltalmazott minket, 's elég bátrakká tett, hogy eltökélenénk magunkat minden megtámadásnak ellent állani.

Két napot töltöttünk itt, 's a' szélvész még mindegyre zugott; folyvást hallottuk sivitását; hallottuk a' hullámok dörgését, melyek öblünk bemenetelénél a' szirtekhez csapódtak; láttuk, mint hajta a' fellázadt víz a' habot öblünkbe. Hajónkon volt többek közt Claude rokonom is, egy tudós, ki ez utat csupa tudnivalógyásból tette. Egész foglalatossága olvasás 's vizsgalódás volt; a' kereskedésre 's nyereségre nem ügyelt. Egykor estve az asztalnál illy kérdést tett: „tehát közel volnánk Antiparos szigethez?“ — Mi igennel feleltünk; de egyszerűs mind hozzá tettük, hogy ezen sziget a' legcsekélyebb tekintetben se nevezetes. Claude mosolygott. „Nevezetes az barlangjáról — ugymond — tehát semmit se hallottatok? Örök szégyen volna reánk nézve, ha földünknek e' jeles pontját a' nélkül hagynók-el, hogy a' természet egyik legnagyobb csudáját ne látnók. 'S ezen szégyent csak nem fogjuk magunkra ruházni?“

Ösztönünk minden csudát látni öszvekapcsolva azon barátsággal, melyet kiki érzett Claude iránt, tüstént hajlandókká tett minket a' kaland kiállítására, melyet más napra határoztunk. — Én a' legjobb intézeteket tettem hajónk védelmezésére, 's már a' felkelő nap a' parton lelt közülünk tizenhatot felfegyverkezve, 's mindennel felkészülve, a' mi rokonom javaslása szerint szándékunkhoz megkívántató volt. Utunkat néhány magányos házaknak vettük, hogy ott utmutató kalauzt keressünk magunknak, kit azonnal találtunk is. — Tökéletesen megelégedve azzal, mit neki jutalmul ajánlottunk, 's még inkább azon eledelekkel, melyeket neki foglaló gyanánt adtunk, ment előttünk beszélgetve. — „Itt a' bemenetel — ugymond megállapodva, miután hosszú 's vesződéses utunkat elbeszéléseivel 's danáival könnyebbitette. — Itt a' bemenetel.“

Egy alacson szikla-boltozat előtt állottunk, mely a' torkolatot kerítette. Ennek közepén egy, a' természettől formált, oszlop állott, melyhez hosszú kötelet kötöttünk, hogy annál fogva a' kuthoz hasonló barlangba leereszkedjünk. Hogy visszajöttünk batorságban lehessünk, embereim közül kettőt felfegyverkezve itt hagytam, mi pedig követtük vezetőnket a' mélységbe. Most oda alatt voltunk, 's csak most kezdtük tulajdonképp föld alatti utunkat. A' hely körülünk téresebb lett; egy gömbölyeg dombon leltük magunkat, melyről lassú-lejtősen vitt-le minket utunk. Egy új barlang mutatkozott

itt, — ennél többet fáklyáink világa nem mutatott. — Belé ereszkedtünk, kezünkben tartván a' fenn megerősített kötelet. Csaknem nyolcz lányi volt az egészen alá csüggő lemenetel; most egy sziklapon állottunk, mely olly sima volt, mintha emberi kezektől faragtatott volna; fáklyáink borzasztóan világítottak az által-hathatlan setétségben, mely minket minden oldalról környékezett. Nem voltunk menttek minden elfogultságtól; mit könnyű megmagyarázni, 's mely annyival inkább nevedkedett, mivel vezetőnk úgy nyilatkoztattak magát, hogy utunknak darabos és veszélyes része még csak most kezdődik. Vigyázva vezetett minket a' szikla-lap végéig; megmutatta a' rémitő mélységet, 's kétségeskedve méregette kötelünk hosszát, ha valljon képes volna-e annak mélységéig hatni. — Most egymás után a' kötélbe fogódzva folytattuk utunkat. Vezetőnk volt az első, 's mint egy csillag ragyogott előttünk tündöklő fáklyája; mi követtük őt, 's borzadva láttuk, mint világosítá-meg egymásután az alászállók fáklyája a' setét üregnek egy részét, 's azután hozzánk alá szállott. Most mind oda alatt valánk, 's utunkat folytattuk; de minden lépésnél veszélyesb lett, különösen, midőn egy meredek mélység elébe értünk, melynek mélységét hijába méregették szemünk. Vezetőnk mindnyájunkat együve jönni ohajtott, 's körül nézván ha nem hibázik-e valaki közülünk, tovább ment előttünk jobb felé, mondván, hogy ez az egyetlen ut, mellyen az ismeretlen mélységben kevesebb veszélylyel lemenni lehetne. Kötelünknek vége volt, 's kénytelenek voltunk magunkat tulajdon ügyességünkre vagy inkább szerencsénkre bízni. Vezetőm, inasom 's egy bátor hajós legény voltak az első, kik ezen veszedelmes mélységbe lemásztak. Szemeinkkel kísértük őket, 's legnagyobb nyugtatásunkra vettük észre, hogy a' mélység alig volt tizenkét rőfnyi, mert sokkal előbb, mintsem gondoltuk, voltak oda alatt, 's minket is az alá-ereszkedésre birtak, megtanítván egyszersmind, mi módon juthatnánk hozzájuk. Kevés pillanatok mulva náluk voltunk, 's lemenetelünk annál könnyebb lett, minthogy az alól levőktől is segítettünk. Több lépésnyire nedves földön mentünk tovább, 's észre vettük, hogy vezetőnk komolyabb és szótalanabb lett, mert úgy vélekedtünk, hogy talán elfáradt. De egyszerre egy szikla-darab előtt állottunk, mely egészen egy fél-golyóhoz hasonlított, 's oldalaslag feneketlen mélység mutatkozott előttünk. „Ettől tartottam mindig — úgy mond vezetőnk félig érhető hangon — bárcsak még egy kötelünk volna.“ — „Ugyan egészen lehetetlen ezen sziklára felhatni?“ kérdé Claude, kinél a' kíváncsiság nagyobb volt a' gondolásnál 's a' veszedelemtől tartásnál. — „Ha éppen megakarjuk próbálni — viszonzá vezetőnk — meglehet, szerencsések leszünk; azonban veszedelmes lesz és marad minden esetre;

minthogy a' szikla az alá csepegő viztől sikos. — Egyszersmind tudat-
ta, hogy egy félre csuszamódás a' feneketlen mélységbe taszítja azt,
ki olly bátor volna. Több példát hozott-fel szavai bebizonyítására
ollyanok felől, kik ezen mélységben elenyésztek, 's oda alatt ham-
vadnak. Senkinek se volt ezen nyilatkozás úgy ellenére, mint Clau-
denak. „Nem — úgy mond — fél uton állnánk-meg? örök szemrehá-
nyásokat okozna ez, mit soha meg nem tudnék magamnak bocsátni.
Halljad Görög! egy marok piaszttert kapsz béreden felül, ha tovább
vezetsz! Társaim addig itt várakozhatnak reánk, ha vonakodnak
kisérti minket. — E' szavaknál egy marok aranyat mutatott neki —
melly igen hathatós kísértet egy haszonkereső Görögnél. — Még
egyszer megvizsgálta a' fél golyó-forma sziklát; még egyszer jobbra,
's balra tekintett a' mélységben. — „Isten nevében! tehát próbáljuk
meg“ így szólt elszántan, 's azoknak, kik őt követni bátorzkodnak,
csizmaikat tanácsolta levenni, mivel azok veszedelmet okozhatnának
a' kő csuszós volta miatt. Csak négyen szántuk-el magunkat őt követni.

Alig szükség említnem, milly vesződséggel kapaszkodtunk-fel a'
sikos sziklára; sokszor le-le csusztunk, 's milly könnyen lehetséges
volt azon eset, hogy oldalaslag esünk, 's ekkor a' lecsuszamodót
a' mélység fogta volna fel, és össze zuzva rohant volna sirjába. —
Vezetőnk leginkább minduntalan figyelmeztetett, mivel természetesen
ő volt az első, ki a' teke fő pontjára jutott. Azonban bátorságunk,
's vezetőnk felé mért tekintetünk, ki világosító fáklyájával ötven
lányival magosabban állván felettünk czélunkat mutatta, feltüzelt
minket, 's új erőt nyújtott minden veszély kikerülésére. Kevés idő
mulva mind oda fenn állottunk. — A' tetőről borzasztó volt elhagyott
társaink után letekintenünk, kik egy iszonyú mélységben látszattak
lenni; fáklyaik homályosan égtek, 's árnyékaik különös formákban
mutatkoztak a' barlangnak gyengén világosított falain. — Nehány
pillanatig nyugodtunk; barátink tekintete annyira foglalatoskodtatott
minket, hogy azon veszélyekre, mellyeknek ellenök szándékoztunk,
alig ügyeltünk. Csak vezetőnk felszólítása emlékeztetett minket
azokra. — Még egyszer egy bucsúzó tekintetet vetettünk hátrama-
radt társinkra; vezetőnk a' csuszós pályát bizonyos megbízottsággal
kezdette, mi természetesen minket is bátrabbakká tett. — Azonban
csak hamar tapasztaltuk, hogy a' szikla ezen oldalon sokkal lejtősebb
vala; nem volt többé gömbölyeg; mind inkább elterjedett, 's megle-
hetős könnyen mentünk rajta lefelé! Lejtőssége mindinkább elsimult,
's az út rajta mindig szélesebb lett. Mind a' két oldalra kinehettünk
az utból, 's amia rémitő mélységből semmit se láthattunk többé. Iszo-
nyú szikla-falak, mellyeknek magosságát olly kevéssé tudtuk meg-
ítélni, mint a' felettünk esüggő szikla fedelét — fedezték azt előlünk.

Felséges nézetet adott hátramaradt társaink fáklyájának fénye. Köztök 's köztünk feketén és setéten emelkedett-fel ama szikla, mellyen által jöttünk; éles volt a' bel-rajz, mellyet az, a' háta megett égő fáklyák fényében formált, 's mint a' hajnal mutatkozott a' felvilágosított félkör, mellynek határai az éjben elenyésztek. Fáklyáink halaványabban és setétebben égtek; a' nedves levegő mindegyike körül színes csillogó kört képzett; még egyszer vissza szoltunk társinkhoz — ők feleltek — 's mi folytattuk utunkat.

Egy iszonyú meredek kőszirt látszott utunkat újra elzární; beomlást fenyegetve boltozott felettünk; attól tartottunk, hogy kalandunk végére jutánk, 's hogy a' visszatérésre kell gondolnunk. Kedvetlenül nyilatkoztattuk-ki ebbeli félelmünket vezérünknek. „Talán találhatunk még egy utat“ — mond ő egész bizodalommal, 's néhány lépésnyire oldalaslag ment a' szikla-fal mellett, és követésre szállita-fel minket. — Egy kis szűk hely mutatkozék itt, mellyet eddig vettünk észre; meggörbedve mentünk benne a' hosszú torkolaton; a' szó legszorosabb értelmében gyakran másznunk kellett, midőn az egyszerre megnyílt, 's mi várakozásunkon kívül a' barlang azon pontján állottunk, melly azt tulajdonképpen nevezetessé tette. Egy nagy üregben voltunk, itt, mellynek határait által nem láthattuk; a' föld alattunk fehér nedves homokból állott, mellyen e' hely előbbi vizsgalóinak nyomait láthattuk; a' fedelet látnunk lehetetlen volt, bár milly magosra emeltük fáklyáinkat; távolabb oszlopok 's pyramisok mutatkoztak, mellyek, minél közelebb jutottunk hozzájuk, mindinkább kitüntették alakzatjokat; 's ezek közt minden felé boltozatok nyíltak. Mind egyik tarka különféle színeket játszó kövekből állott. Mindegyik oszlopnak rendes alakja volt, 's mindegyik egy-egy tekét formált, melly fenn és alant legvastagabb, közepén pedig vékonyabb volt. Egészen elbámultunk ezeknek látására, és egy hangos sohajtás volt mind az, mivel az első pillanatban csodálkozásunkat kifejezhetük; egy pillanatig se kételkedtünk, hogy azon szent templomok egyikében vagyunk, mellyekről az ősz régiség történetei annyit beszélnek. Minden nyilván hirdeté ezen templom építőjének mély belátását, 's mi egész bel-erőnkől azzal foglalatoskodtunk, hogy a' történetekből 's ön következtetésinkből azon népet kitalálhassuk, melly illy miveket képes vala építeni. *(Végz. köv.)*

É L E T - T Ö R T É N E T.

Tippo Saib.

Tippo szultán az Europaiak iránt belé gyökeresült gyűlöléssel viselteték, 's ennek folytatása végett atyja előtt meg kellett neki esküdenie, valamint egykor Hannibálnak a' Rómaiak ellen. Mind e' mellett Tippo még is hasznára fordítá a' Francziákat, és elhitette velek, hogy

a' gazdasszony az elveszett kendőért lármát csapott, engemet kifürkésztek, és az elorzott jószágot tarisznyámban találták. — Ezen előadásom valóságos. Én vétkeztem; tudom a' törvények ama változhatlan rendelkezését: — ki lakó-helyéről legkisebbet visz orozva el magával, agyon lövetik. — Nekem tehát meg kell hallnom! — Pajtásim lőjjetek! de kérlek tettemért ne vessetek, ne utáljatok-meg!

A' birák ezen előadást illetődés nélkül nem hallgathatták, 's a' bünös több érzékeny szívű pajtásának szemeiből könnyek gördültek. — A' bünös az engesztelhetlen törvények szerint halálra ítéltetett.

Pitter a' felolvasott ítéletet hideg vérrel hallgatá, 's végével kapitánjához menvén kérte őt, ajándékozna neki négy frankot. A' kapitán teljesíté kérését. Ezután azon asszonyhoz ment, kinek kék kendője vissza adatott, és ahhoz imígy szólla: „Jó asszony! itt van négy frank! add nekem ezekért ama kék kendőt, 's ha mindjárt többet érne is, kérlek téged, engedd nekem által; gondold-meg, hogy ugy is elég drágán vásárlom-meg tőled — életemmel!“

Pitter a' kendőt által vevén megcsókolá, és kapitánjának kezeibe adta illy szókkal: „Kapitán ur! ha pajtásim közül valamelyik visszatér hazámba, kérem teljesítse ezen utósó kérésemet, 's küldje e' kendőt Rekefálvára Mariámnak. De a' vivő hallgassa-el az egész szomorú történetet előtte.“ — Ezen szavai után Pitter térdre esvén imádkozott, és annakutána férjfiás elszántsággal lépett végzetének elébe.

En ezen szomorú történet végét bevárni nem akarván az erdőbe siettem. Nem sokára néhány lövést hallék, melly a' szerencsétlen Pittert örökkévalóságba küldé által. Vagy két óra mulva dolgomat a' nevezett várban elvégezvén, ugyan azon uton tértem haza. — A' katonaság már akkor eltakarodott. A' friss hant nyilván bizonyítá a' szerencsétlen ifiúnak nyugvó helyét. — Én egy fenyves ágat törvén keresztet készíték belőle, 's Pitter sirhalmára helyezém, kit talán az egész világ elfelejtett, csak én — és alkalmasint szerencsétlen Mariája nem.

ORSZÁG- 'S NÉPISMERTETÉS.

Antiparosi barlang. (*Végzet.*)

Alattomos mosolygással hallgatta Claude véleményeinket, 's mig mind azt eszünkben forgattuk, mit a' régi nemzetek vallási mysteriumaikról valaha hallottunk, ő az oszlopokat szorgosabban 's mélyebb belátással vizsgálta által. Most hozzánk jött, kik még mindig a' hely közepén bámulásnál egyebet nem éreztünk. Kérdőre vontuk őt véleménye felől tudván, hogy az övé igazabb a' mieinknél. — Mi mindnyájan — én egykori katona a' többiek kereskedők 's hajósok — a'

természet 's művészet titkaiba nem hathattunk olly mélyen, mint ezen férjfiú, ki ifjúságától fogva ezen felséges tárgyakkal foglalatoskodott. A' következő oktatást barátunknak köszönjük, melyet itt közölni akarok, 's melly annyival világosabb volt mindnyájunk előtt, mint-hogy éppen azon helyen történt, hol mind az, mit hallottunk, azonnal be is volt bizonyítva.

Ezen oszlopoknak különféle formája és színe egyedül eredetök 's formálódásuk minémüségétől, azon kisebb vagy nagyobb nyilástól függ; mellyen a' barlang felett össze gyülekező víz leserkedez. Ezen víz, melly a' barlang felett nyugvó egész tömeg rétegein keresztül hat, 's már különben is levegő-részecskékkel egyesülve levén némelly savanyokat foglal magában, azon mészkő-nemeket, mellyeket útjában talál, felolvasztja, alkotó részökből valamit magával elvisz, míg végre a' barlang fedeléhez jut, hol repedéseket 's nyílásokat talál. Itt cseppekbe gyűl össze; de a' levegő a' víz-részecskéket csak hamar szétoszlatja; csak a' keményebb földrészecskék, mellyeket a' víz magával hozott, maradnak a' fődélen függve, 's mindig szorosabban egyesülnek vele. Így ered a' következő csepp; ez is megfosztatik vizes részeitől, 's az előbbi neveli, és így azután jég-csap alakok formálódnak. Ha ez gyakran 's nagyobb mértékben történik, azon cseppeknek, mellyek a' csepegő kővön hamar egymás után lecsörgedeznek, nincs elég idejek a' feloszlásra; egyik a' másikat sürgeti, 's így lecsapegnek a' barlang fenekére. Itt hasonló, csak alakjukban különböző, oszlopokat vagy tekéket idomitnak. Valamint már most az előbbieket mindig alább nyulnak, úgy ezek — miket stalagmitáknak nevezünk — felebb emelkednek, míg végre össze érven oszlopot képeznek, melly annál tökéletesebb lesz, minél bővebben serkedez a' víz a' fedélről alá. — Ha több illy oszlopok egymáshoz közel esnek, minthogy mindig vastagulnak, végre össze érnek 's egyesülnek. — Illy formán támadtak megszámlálhatlan esztendőök lefolytával a' keleti alabastrom kőfejtések; helyöken hajdan barlang volt; sok ideig folyt-le a' víz egyes cseppekben beléjük, 's év-ezredek mulva az üreget kemény tömeggel töltötték-be.

Ezen véleményt Claudenak köszönjük. Ezen oszlopok közül többen el voltak tördelve az utazók által; 's ki tulajdonithatná nekik vétkül, ha néhány darabot belőle magokkal vittek. Hisz' mi is azt tettük. — Vezetőnk most az egyik legszebb 's legnagyobb csepegő kőhez vezetett, melly a' barlang falainak egyikéhez közel állott. Oltárnak nevezte ő ezt, mihez hasonlított is; beszélte, hogy több év előtt egy francia pap rajta misét is tartott; nagyon tetszett nekünk vezetőnknek ama kérelme, hogy ezen szentséget kimélnők, 's óvása nélkül is — hogy legkisebb megsértése szintolly szerencsétlenekké

tehet minket, mint a' legnagyobb gonoszság — teljesítettük volna kívánságát.

Vezetőnk most értésünkre adta, hogy még közel se volnánk a' barlang végéhez, 's innen még több utak, még a' tenger alatt is, egész Paros szigeteig nyulnának. Többeket hozott-fel például, kik egészen azon szigetig jutottak, 's ott egy sziklaüregen kimenetelt találtak. Claude hajlandónak mutatta magát azon utnak kikémlésére, de részint vezetőnk is vonakodott minket tovább kísérni, részint kötelességünk levén hátra maradt társainkat felkeresni, vissza menetelre indított. Fel is találtuk őket, kik mindnyájan sajnálták, hogy nem tudták magokat elhatározni ezen nevezetűs utat velünk megtenni.

P. J.

INNEPLÉS.

Versenyek Uralskban.

Kevés idővel ezelőtt, midőn minden részről összecsoődültek az őszi halászatra *), versenyek vagy pályafutások is rendeltettek tartatni, még pedig nemcsak csónakokkal, mint eddig, hanem lovakkal is. Ezen hasznos intézet bár sokáig állna fenn! Baskiri kalmuk, és kirgisi lovak a' főfajok ezen tartományban, a' turkomanni Arganikokat **) 's más drága lófajokat ide nem számítván, mellyek magános ménesekből származnak: ezek külföldiek. A' Kozákok ménesei mind baskiri eredetűek, 's itt valamelly különös urali vagy orenburgi faj más nincs, mint Tanaisnál a' tanaisi. A' baskiri faj tökéletes gondatlanság által, t. i. mivel semmi különös figyelmet nem fordítottak jeles csődörök és kanczák megszerzésére, egészen elkorcsosodott, 's mindinkább elfajul. Fájdalom, hogy csaknem ugyan ezt kell mondani a' kiringiakról is; de itt még is a' sivatag belsejében még mindig találatnak jó 's eredeti fajok, 's ezek a' baskiriakat is felülhaladják. Valóban igen különös körülmény, hogy ezen lötenyésző népek legősibb időktől fogva szenvedélyesen szerették méneseiket; ezek adnak nekik ételt, italt, de még ruházatot is; és még is semmit javításukra nem fordítanak; egész dolguk abban áll, hogy megolvassák 's megbélyegzik őket. Ha van valamelly tüzes, fáradhatlan paripájok, akkor, igaz, nagy gondját viselik, dicsérik és dicsekednek vele; de hogy azt javítsák, nemesítsék, arról nem is álmodnak.

A' tulajdonképpii kalmuk fajnak vastag feje, kis füle és pupos orra van, de ez is nemcsak egészen kiveszett Orenburgból, 's csak

*) A' főhalászatok Jaik vagy is Uralon mindig tavaszkor, és őszkor tartatnak.

**) Így nevezik részint Kaukasiában, de részint keleten is az ázsiai határok felé a' paripákat.